

saamegen Varme har beskæftiget sig med de communale Sager i den Kreds, hvor han nærmest hører hjemme, vil finde det rigtigt at gaae ind paa Forandringer, naar Fleertallet her i Thinget beslutter det. — Hvad nu specielt Lovforslagets enkelte Paragrafer angaaer, da skal jeg først om § 1 sige, at jeg ved den første Opfattelse af den fuldstændigt tiltraadte den, men at jeg efter den senere Fortolkning, som den har faaet, finder det noget betænkeligt at tiltræde den, den Fortolkning nemlig, at Sognepræsten, saasnart han er kaldet og indsat i sit Embede, skal være valgbar til Sogneforstanderskaberne. Dette er en Forret, som der ved gives denne ene Mand i Communen frem for enhver anden Mand i hele Samfundet; alle Andre skulle jo være idetmindste eet Aar gamle i Communen, inden de kunne blive Medlemmer af Forstanderskabet. Vel indrømmer jeg, at der paa sine Steder kan være Trang til at have Præsten som Medstyrer i communale Anliggender, men jeg troer dog ikke, at det paa mange Steder vil kunne siges at være absolut nødvendigt; og om saa er, at Forstanderskabet føler, at det mangler denne Mand's Hjælp, saa har det jo den Udvei, at det kan søge Raad hos ham. I den Betragtning, at han bør kunne vælges til Medlem af Communalbestyrelsen i alle de Communer, der fortære under ham, er jeg enig, men paa det andet Punkt kan jeg for Tiden ikke gaae ind. — Hvad angaaer § 2, da finder jeg den første Deel af samme meget heldig, nemlig, at Formanden ikke skal kunne undslaae sig for Forretningerne i de 3 Aar, for hvilke de ere ham overdragne. Det er allerede tidt nok sagt, at det undertiden kan være vanskeligt at faae en Mand, der kan styre Forretningerne, men endnu vanskeligere vil det blive for de forskjellige Communer, naar Formanden hvert Aar kan stifte. Hvad angaaer Bestemmelsen om, at Amtsraadet skal kunne fassætte, at der afholdes Møder afvejlende paa flere Steder i Communen, da er det et Punkt af underordnet Betydning, men jeg troer idetmindste ikke, at det er heldigt, at Amtsraadet skal kunne bestemme dette. — I § 3 fremtræder Sognepræsten paa den rette Maade som Sognepræst. Det Væsentligste ved § 4 er allerede omtalt, nemlig Præstens Stil-

ling til Skolevæsenet. Jeg maa næsten antage, at den ærede Minister ikke har den Opfattelse af Paragraphen, som jeg har; thi skal den forstaaes saaledes, som jeg har opfattet den, har jeg store Betæneligheder ved den, og jeg maa tilstaae, at jeg da ikke tør Andet end modsætte mig den. Mine Betæneligheder angaae det Finansielle, det, at Præsten uden at være Medlem af Sogneforstanderskabet skal kunne klage over, hvad han synes der er Klage værd, til Skoledirectionen, som derefter jo vil kunne give ham Medhold eller ikke, men det vil dog i Reglen blive Tilfældet, at naar Præsten klager til Skoledirectionen, vil denne give ham Medhold. Vel ligger Sagens endelige Afgjærelse ikke hos Directionen, men hos Amtsraadet; men jeg troer dog, at det er en altfor stor Indflydelse, Præsten faaer, naar hans Myndighed saaledes skal strække sig udover alt det Finansielle ved Skolen, det være sig f. Ex. Bygningen, Materiale, Bøger, Børde, Bænke osv.; Forstanderskabet vil sikkert være dygtigt og værdigt nok til selv at kunne varetage idetmindste den oeconomiske Side af dette Anliggende. Hvad angaaer Tilsynet med Undervisningen, da hører jeg til dem, der ønske, at dette Forhold bliver stillet saa frit som muligt, og at man saavidt muligt vil overlade Communalbestyrelsen dette Tilsyn; men det, jeg især klager over ved denne Paragraph, er dog det Finansielle. — Med Hensyn til § 5, hvor der tales om, at Sogneforstanderskabet skal kunne affaafe Naturalpræstationer, Kjørsler o. besl. imod derfor at betale, maa jeg sige, at jeg finder det meget godt, at der gives Forstanderskabet Leilighed dertil, men det forekommer mig, at det ikke vil være heldigt at sætte denne Lov i Kraft, før vi have faaet nye Forstanderskabsvalg; thi man kan tænke sig, at paa et eller andet Sted Communalbestyrelsen er valgt med en større Rigegehlighed, end den efter den mere udstrakte Ret, den nu vil faae, vil blive det for Fremtiden. Isald en Oplosning af Forstanderskaberne ikke, før denne Lov træder i Kraft, skal anordnes, forekommer det mig, at det vilde være rigtigt, om Communalbestyrelsen indkaldte alle Skatteyndende i Communen for at høre deres Mening om, hvorvidt de maatte